

UDENRIGSMINISTERIET

17. maj 2006

Spørgsmål fra Folketingets Udenrigsudvalg
Alm. del – spørgsmål 57 af 20. april 2006

Spørgsmål:

57. Hvad kan ministeren oplyse om de politiske forhold på Maldiverne, herunder forholdene for menneskerettighedsbevægelsen?

Svar:

Maldiverne er en republik med præsidentielt styre og visse begrænsninger i de basale demokratiske rettigheder, herunder ytrings-, organisations- og religionsfriheden. Der foreligger rapporter om menneskerettighedskrænkelser fra bl.a. Amnesty International. Lovgivningen i landet er todelt, med henholdsvis civil og Shari'a lovgivning.

Efter omfattende uroligheder i efteråret 2003 og igen i august 2004, hvor flere hundrede personer blev arresteret, indså regeringen nødvendigheden af at igangsætte en reformproces. Præsident Gayoom igangsatte derfor en forfatningsproces, der imidlertid fortsat ikke har ført til vedtagelsen af en ny forfatning, selv om oppositionen har accepteret hovedelementerne i den nye forfatning. Desuden har regeringen tilladt eksistensen af politiske partier og lempet restriktionerne af ytrings- og forsamlingsfriheden.

I marts 2006 offentliggjorde Maldivernes regering en ambitiøs reformplan (Roadmap for the Reform Agenda – Ushering In a Modern Democracy), der indeholder planer for reformer af den lovgivende, udøvende og dømmende magt samt reformer, der skal sikre frie medier og respekt for menneskerettighederne. Reformplanen angiver konkrete frister for, hvornår reformerne skal gennemføres. Reformplanen angiver desuden, at Maldiverne inden udgangen af 2006 vil underskrive FN's Konvention for Politiske og Civile Rettigheder. Oppositionen har på den ene side hilst reformudspillet velkommen, men den beklager på den anden side, at der ikke har været tale om en inklusiv proces. Det største oppositionsparti MDP (Maldivian Democratic Party) har afvist at deltage i regeringens 'all party meetings' med henvisning til, at regeringen først skal løslade de MDP-politikere, der opfattes som politiske fanger. Desuden har MDP fremført en række krav i forhold til at garantere uafhængigheden af retsvæsenet, politiet og medierne, og at der skal indføres en overgangsregering inden næste parlamentsvalg.

Ifølge Amnesty International og oppositionspartiet MDP har menneskerettighedsgrupper fortsat svære vilkår på Maldiverne. Menneskerettighedskommissionens effektivitet og uafhængighed betvivles og medierne kontrolleres af staten. Derfor har oppositionspartiet MDP etableret sin egen avis i Sri Lanka. Ifølge regeringen findes der ikke politiske fanger på Maldiverne. De konkrete fængslede MDP-aktivister har ifølge regeringen begået alvorlige lovovertrædelser, hvilket afvises af MDP og Amnesty International. Oppositionen giver samtidig udtryk for, at de i realiteten ikke har mulighed for at demonstrere, uden at der bliver slået hårdt ned på demonstranterne.

Spørgsmål:

58. Ministeren bedes oplyse, hvad Danmark gør for at fremme demokratiske rettigheder på Maldiverne, herunder i forhold til støtte af menneskerettighedsbevægelser på Maldiverne.

Svar:

Danmark følger den politiske udvikling på Maldiverne gennem den danske ambassade i New Delhi og i EU-regi. Maldiverne er ikke et prioritetsland i dansk udenrigspolitik, og der ydes ingen gavebistand til landet. Der har dog siden 1996 været samarbejde med de maldiviske myndigheder om blandede kreditter. Efter urolighederne på Maldiverne i 2004 blev de danske blandede kreditter stillet i bero. Efter Tsunamien har det internationale samfund øget støtten til Maldiverne.

Der ydes ikke støtte til menneskerettighedsgrupper på Maldiverne. Den danske MR-bistand er koncentreret om andre lande, og danske kontakter til Maldiverne er sporadiske.

I april 2006 afholdt Udenrigsministeriet imidlertid møder i København med oppositionspartiet MDP og med Maldivernes vice-udenrigsminister, Abdullah Shahid. Under begge møder blev den politiske situation, herunder menneskerettighedssituationen, og regeringens reformudspil drøftet. Under mødet med Abdullah Shahid opfordrede Udenrigsministeriet Maldivernes regering til at udvise større imødekommenhed overfor oppositionen og sikre, at reformprocessen bliver mere inklusiv. Desuden udtrykte Udenrigsministeriet bekymring over menneskerettighedssituationen og den fortsatte arrestationer af politikere og menneskerettighedsaktivister under demonstrationer. Abdullah Shahid afviste, at Maldiverne har politiske fanger og understregede, at det er lovligt at afholde fredelige demonstrationer på Maldiverne. Samtidig understregede Abdullah Shahid, at Maldiverne har inviteret internationale menneskerettighedsorganisationer til Maldiverne for at vurdere menneskerettighedssituationen.

I EU-regi vil Danmark fortsat arbejde for, at EU overvåger implementeringen af regeringens reformplan samt den politiske udvikling – herunder menneskerettighedssituationen.